

Overvannet på Vafos strekker seg opp til Langfos, og dekker den nedre delen av dammen ved Langfos. Normalvannstanden ligger på kote 20,12, og det er behov for å tappe ned mot bunnstokken på flomluke ved Vafos som ligger på kote 12,58.

Befaringen vil kun vare en dag. Det er planlagt å starte tappingen dagen før befaringsdagen, og senke vannstanden i løpet av ettermiddagen, kvelden og natten for å være klar for befaringsdagen etter. Etter endt befaringsdag vil vannstanden raskest mulig heves til normalvannstand ved å øke tappingen fra Dalsfos.

Minstevannføringen fra Dalsfos vil bli sluppet i hele perioden, og det er ikke behov for å fravike kravet på 4 m³/s. Minstevannføringen er knyttet til målepunkt Dalsfos ndf, og Toke. Tidligere erfaring fra nedtappinger viser at det vil være en sammenhengende vannstreng mellom Langfos og Vafos med varierende dybde 0,5 — 3,0 m. Bildet i Figur 2 og 3 viser inntaksmagasinet nedtappet i forbindelse med nødvendige arbeider i 2014. (midlertidig tillatelse ble gitt av NVE 28.jan 2014). Figur 3 viser tilsvarende vannstands nivå som det nå omsøkes å senke inntaksmagasinet til.

Figur 2: Nedtappet i forbindelse med arbeider i 2014. Bildet er tatt fra dam Langfos mot dam Vafos.

Figur 3: Nedtappet i forbindelse med arbeider i 2014. Tilsvareer nivået som det nå søkes om å tappe ned til. Sett fra Vafos mot Langfos

Tidspunkt for nedtapping

Tidspunktet for befaringen må tilpasses magasin vannstanden i Toke, nedbørforhold og driften ved Vafos Pulp som henter produksjonsvann fra magasinet. Vafos Pulp driver med foredling av trematerialer.

Statistisk sett vil månedsskifte juli/august være gunstig med hensyn til tilsigsforholdene. I det samme tidsrommet er det planlagt en driftsstans ved Vafos Pulp. Med dette utgangspunktet er planen å utføre befaringen i uke 31.

Konsekvenser for miljø, naturressurser og samfunn

Konsekvensene av tiltaket er vurdert av Halvard Kaasa, Fagsjef akvatisk økologi, og Anne Johanne Rogstad, hydrolog, begge i Sweco.

NVE Atlas angir magasinarealet mellom Vafos og Langfos til å være 0,05 km². Elvestrekningen ligger klemt mellom relativt steile fjellsider med glissen vegetasjon. Det er ingen bebyggelse eller ferdsel i området med innsyn til den nedtappede strekningen. Veien fra Vafos til Langfos er stengt for trafikk med bom ved Vafos Pulp. Som vist i Figur 2 og 3 består bunnen i tørrlagt areal av bart fjell og grove steinmasser, mens det i en del av det gjenværende vanddekte arealet er observert mye synketømmer og arealer med mudderbunn.

Kanopadlere som padler vassdraget ned fra Toke bruker å bære eller trille kanoen forbi denne strekningen på parallellgående vei på grunn av at strekningen i elva er kort og vanskelig å komme ned til med kano.

Fiske foregår i svært liten grad da tilgjengeligheten er dårlig og fiskebestanden liten. For akvatisk bioproduksjon kan nedtapping føre til at noe bunndyr tørrlegges og kan dø i løp av tørrleggingen. Men med mye bratt og bart fjell langs magasinet på begge sider er det grunn til å anta at dette tapet byr lite for lokal biomasse. De bratte sidene tyder også på at stranding av fisk kan skje i svært liten

grad. Nedtappingshastighet kan under andre betingelser bety mye for miljøkonsekvensene, men i dette tilfellet er nedtappingshastigheten trolig av liten betydning for lokalt akvatisk liv i elva. Nedtappingen skjer også over et kort tidsrom og i en periode om sommeren da akvatiske organismer er robuste med tanke på naturlige vannstandsendringer.

Ål vandrer opp og ned i Kragerøvassdraget. Uke 31 er i starten av hovedperioden for åleutvandringen som vanligvis skjer i størst omfang om høsten. Det er en ålefelle for nedvandrende ål ved Dalsfoss. Ålen blir fanget når den kommer inn mot inntaksrista til kraftstasjon, samlet opp og transportert forbi alle kraftstasjonene ned til sjøen og sluppet der. For eventuell ål nedstrøms Dalsfos vil det slippes minstevannføring i hele perioden, og som bilde i figur 3 viser vil inntaksmagasinet fortsatt ha vanndekt areal under nedtrappingen. Tiltaket er helle ikke vurdert til å påvirke oppvandring av ål i noen stor grad.

Tiltaket er derfor vurdert av Sweco til å ha liten konsekvens for ål og annen fisk, og for ferskvannøkologien i det berørt område.

Med vennlig hilsen

Åsmund Hasaas
VTA / Sivilingeniør Bygg- og vassdragsteknikk.

Dokumentet er elektronisk signert